No 1775 — 1853

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

1½ C.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00, franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 22 FEBRUARIJ.

AMSTERDAM, 21 Februarij.

De aanslag op het leven van den Keizer van Oostenrijk is een van die vreesselijke verschijnselen, die het kenbaar maken aan hoe gevaarlijk eene kwaal de maatschappij lijdt. Er moet in de hoog geroemde beschaving van onzen tijd iets volstrekteljjk valsch zijn, om het mogelijk te maken, dat de koningsmoord gansch Europa doorwandelt, zich beurtelings aan verschillende hoven vertoont, onder verschillende volken verschijnt, en naar men voorgeeft in 't belang van de verlichting en van den vooruitgang, de hoofden der volken met verraderlijke hand naar het leven staat.

Sinds de hertog van Berry bezweek aan de wonde hem door een misdadiger toegebragt, die den ouderen tak der Bourbons in het bloed zijns laatsten afstammelings hoopte te vernietigen, — hoe vele aanslagen heeft Frankrijk niet beleefd! De revolutie van 1830, gemaakt door en ten behoeve der geheime genootschappen, verdreef den ouderen tak der Bourbons van 't Fransche grondgebied, zonder de kwade hartstogten te bevredigen. Naauwelijks had men de kroon op 't hoofd van Louis Filips eenigermate gevestigd gezien; of, men was op den moord van den burger-koning uit met eene verwoedheid, met eene volharding, waarvan de geschiedenis geen dergelijk voorbeeld levert. De goddelijke Voorzienigheid heeft die afschuwelijke aanslagen alle verijdeld. De Julij-koning der Franschen is wonderbaarlijk behouden gebleven, om de straf der vergelding te ondergaan. Eene revolutie had hem den troon zijner verbannen familie doen innemen; eene revolutie ook moest hem van den troon in ballingschap verjagen.

Na Parijs heeft de koningsmoord schier al de voornaamste hoofdsteden van Europa bezocht. Rome, Londen, Madrid, Berlijn, en nu onlangs Weenen, zijn beurtelings het tooneel van aanslagen, die zoo zij van den eenen kant blijken geven van de diepe verdorvenheid, waaraan de maatschappij verkwijnt, van den anderen kant bewijzen dat er eene goddelijke Voorzienigheid over de vorsten waakt.

De souvereiniteit des volks, die zich wil doen gelden door koningsmoord, bezwijkt voor de souvereiniteit van de gratie Gods. En zoo nooit eene eeuw, gelijk de onze zich onderscheiden heeft, door de menigvuldigheid van afschuwelijke moordaanslagen op gekroonde hoofden; ook nooit heeft het meer dan thans uitgeblonken, dat de dynastien, niet gelijk de partikuliere menschen-geslachten, ten prijs staan aan sluipmoordenaren.

Gelijk God de souvereine familien op bijzondere wijze vormt, ook zoo bewaart Hij ze wonderlijk. Van al de aanslagen, die onze eeuw beleefd heeft, is slechts één enkele gelukt, maar heeft geen doel bereikt. Alleen de hertog van Berry is gevallen onder de hand van een koningsmoordenaar, die niet wist dat God in den hertog van Bordeaux, het zaad van den ouderen tak der Bourbons zou bewaren. Wie de geschiedenis leest der veelvuldige pogingen, in de laatste [illegible] vorsten gewelddadig met het leven de kroon [illegible]men, en dan niet verbaasd staat over de zorgen der alwijze Voorzienigheid, die elke dier veelvuldige pogingen, soms door de geringste omstandigheden, wist te verijdelen; hij moet blind zijn voor de evidentie. En mogen sommigen zich verwonderen over de groote boosheid der maatschappij, die zoo vele koningsmoordenaren in haren boezem teelt; wij kunnen tevens niet nalaten Gods wijs bestuur te bewonderen, die de gekroonde hoofden, te midden van zoo veel boozen toeleg, ongeschonden bewaart.

Maar de moderne geschiedenis heeft ons afschuwelijker tooneelen, dan die van sluipmoord op vorsten beproefd, geleverd. De Puriteinen van Engeland zijn de eersten geweest onder de christen volken, die het hebben durven bestaan, om haar wettigen Koning voor eene revolutionnaire regtbank teregt te stellen, en hem met verkrachting van alle regt, in schijnbaar wettigen vorm, in naam des volks, ter dood te veroordeelen. Dat voorbeeld is door de bloedhonden van Parijs in de vreesselijke revolutie gevolgd. Het hoofd van Karel van Engeland, gelijk dat van Lodewijk XVI, is gevallen onder de bijl van den geregtsdienaar, op de strafplaats der misdaad, opgerigt door regters, die geene zending hadden; maar die zich zending aanmatigden met de luide goedkeuring van velen, en het vreesachtig stilzwijgen der overigen. In dien wettelijken moord, door de hand des beuls, op het nationaal schavot, in naam des volks, bij openbaar vonnis gepleegd, is iets, dat duizendmaal verfoeijelijker is, dan in elken anderen aanslag door sluipmoordenaren ondernomen. Dáár heerscht in die schijnbaar wettelijke orde eene gruwzame wanorde, die een denkbeeld geeft van de wanordelijke orde der hel, verheven tot eene nationale misdaad.

In eene christen maatschappij, die binnen een betrekkelijk kort tijdsverloop tweemalen het tooneel heeft geleverd van zulk een wettelijken koningsmoord; kan het niemand verwonderen, dat het zaad der koningsmoordenaren vermenigvuldigt. De wereld brengt als een vruchtbare akker van onkruid voort, wat men daarop in misdaad en gruwelen heeft gezaaid. En het blijft immers nog heden waar, het woord van den goddelijken Meester: dat men den boom aan zijne vruchten kennen zal. Er is daarin niets, dat den opmerkzamen toeschouwer der wereldgebeurtenissen bevreemden kan.

De verwarring van begrippen, waaraan de wereld ten prooi is gegeven, is schroomelijk. Dat gaat schier alle besef te boven. Hebben wij niet onlangs een anti-revolutionnair blad, genoegzaam zonder protest, eene plaats zien inruimen aan een betoog, waarin de theorie van den opstand en den koningsmoord werd verdedigd? Waar verdedigers van de souvereiniteit bij de gratie Gods komen tot zulke handelingen; daar kan men alles verwachten van de lieden, die de souvereiniteit des volks huldigen.

Men herinnert zich wat aan een katholieken vriendenkring te Hoorn ten laste is gelegd geworden door den *Fakkel*. Het Tielsche blad beschuldigde hen, dat zij zich de verregaandste beschimping der protestantsche eeredienst hadden veroorloofd. Openlijk werd deze beschuldiging gelogenstraft. Des ondanks schijnt zij levendig gehouden te zijn geworden, zoodat de betrokkene personen het oirbaar hebben geacht aan de ten eenemale uit de lucht gegrepene beschuldiging het volgende openbare *dementi* te geven:

»Sints eenigen tijd zijn er verschillende lasterlijke geruchten verspreid over *Bespotting der Protestantsche Eeredienst*, welke zoude hebben plaats gehad op eene partij, door de ondergeteekenden bijgewoond op Zondag 9 Januarij 1853, ten huize van den kastelein J. Mager, in de Zon, te Hoorn. In den beginne meenden zij daarop te moeten zwijgen, vertrouwende, dat hun geheele levenswandel hen voor dergelijken *laster* zou vrijwaren, en dat het boosaardig gerucht, door niemand geloofd, van zelf zoude uitsterven. Thans, nu het gerucht overal doordringt, ook daar waar zij minder bekend zijn, en hun stilzwijgen door sommigen verkeerd wordt uitgelegd, [illegible] zelven en aan de waarheid verpligt te zijn de publieke verklaring af te leggen, dat niet alleen de geruchten van allen grond van waarheid zijn ontbloot, maar dat er niets heeft plaats gehad, wat eenigen aanstoot aan andersdenkenden kon geven.

»Zij loven een premie uit van *f* 100 voor elk, die het tegendeel kan bewijzen, of die aanwijzing kan doen van den oorspronkelijken verspreider van den *laster*.

»Hoorn, 14 Februarij 1853.

»Ts. van der Horst.	»Bs. Brandt
»L. B. Ruttenberg.	»A. R. van Dashorst.
»J. Rigter.	»C. Renckens.
»R. H. Renckens.	»W. Sweering.
»G. L. van Deursen.	»C. Maassen.
»J. Wiehoff.	»H. Rigter.

»De burgemeester der stad Hoorn verklaart de bovenstaande personen te kennen als rustige en geloofwaardige ingezetenen dier stad, hun de vrijheid latende van die verklaring het gebruik te maken, dat zij zullen vermeenen te behooren.

»Hoorn, 14 Februarij 1853. »Van Akerlaken.

»De ondergeteekenden K. Groen en A. Tros, met S. J. Polak en J. A. E. Jongbloed, allen woonachtig te Hoorn, de beide eerste als bedienden, de beide laatste als muziekanten tegenwoordig geweest bij de *partij van heenen kollektanten* der R. C. kerk, op het Achterom, te Hoorn, op Zondag 9 Januarij 1853, ten huize van den kastelein J. Mager, in de Zon, te Hoorn, belijdende de twee eerste en de laatste de Protestantsche, en de derde de Israëlitische godsdienst, verklaren alle geruchten, die verspreid zijn over bespotting der Protestantsche Eeredienst, die daar zouden hebben plaats gehad en van daarop gevolgde ongeregeldheden, voor *vuigen laster*, en dat op gezegde partij niets is gebeurd, hetwelk aan de belijders van eenige godsdienstige gezindheid ergernis zou hebben kunnen geven, welke verklaring zij ten allen tijde bereid zijn te bevestigen.

»Hoorn, 14 Februarij 1853.

»Klaas Groen.	»S. J. Polak.
»Afje Tros.	»J. A. E. Jongbloed."

Het zal dan wel uit het bovenstaande, uit de verklaringen van zoo vele lieden van allerlei godsdienstige gezindheden, blijken, dat de eenig schuldige *in casu* de *Fakkel* is, die, bij ondervinding wetende dat men zijn geschrijf te diep veracht, om hem deswege tot verantwoording te roepen, gedacht heeft ook betreffende Hoorn een lasterlijk verzinsel straffeloos in de wereld te kunnen zenden. De belasterde personen hebben gemeend zijne opruijende taal te schande te moeten maken; wij gelooven dat zij daar zeer wel aan gedaan hebben; omdat het tijd wordt door openlijke logenstraffingen — zoo al niet door regterlijke vervolgingen — een einde te maken aan de schandelijke lastertaal, waarmede week in week uit door den *Fakkel* de publieke opinie verpest en het volk tot de betreurenswaardigste daden van godsdiensthaat verleid wordt. Eere derhalve aan die van Hoorn, hun voorbeeld vinde navolging!

Over Keulen zijn betreffende den moord-aanslag op het leven des Keizers van Oostenrijk, de volgende depêches ontvangen, aldus luidende:

Eerste Depêche. WEENEN, 14 Febr. Gisteren heeft een booswicht een aanslag op het leven des Keizers beproefd. De Voorzienigheid heeft den slag afgewend. De geheele stad is verontwaardigd.

Tweede Depêche. Zie hier de nadere bijzonderheden omtrent den snooden aanval op het leven des Keizers. Z. M. deed eene wandeling te voet, op de *Bastai*, toen een Hongaarsche kleedermakers-gezel, vroeger huzaar, genaamd Lasso Lemengi, den Keizer verraderlijk aanviel en HD. met een mes eene wonde aan het achterhoofd toebragt. De Keizer verloor geen oogenblik zijne tegenwoordigheid van geest, en begaf zich te voet naar het in de nabijheid liggende paleis van den aartshertog Albrecht. Aldaar werd het eerste verband gelegd, en onmiddellijk daarna begaf zich de Keizer, [illegible] te voet, naar zijn eigen paleis. [illegible]halve werd [illegible] aangeraden zich te bed te houden.

De moordenaar werd dadelijk na zijn snood bedrijf in hechtenis genomen, en de policie had moeite hem te beschermen tegen de woede des volks, dat hem verscheuren wilde.

(Volgens een *telegrafisch berigt*, gedagteekend Weenen *heden* 21 dezer ons even voor het afdrukken geworden, neemt de Keizer zeer in beterschap toe, en zullen er op zijn uitdrukkelijk bevel noch binnen-, noch buitenlands plegtigheden wegens zijn gelukkige redding plaats hebben.

Ofschoon de Noord-Amerikaansche Anglikaansche bisschop Dr. L. Ives van Noord-Carolina, van wiens bekeering wij nog in ons laatste Nommer gesproken hebben, zich in Oktober van het voorleden jaar door den Aartsbisschop van New-York, in den schoot der Katholieke Kerk had laten opnemen, was hij daarmede nog niet voldaan, maar wilde ook voor Z. H. Pius IX zijne nieuwe geloofsbelijdenis herhalen. Tot dat einde begaf hij zich, gelijk men weet, naar Rome, en zwoer het Protestantismus plegtig af, op den tweeden Kerstdag, in de bijzon-

dere kapel des H. Vaders, die hem vervolgens het H. Normisse toediende. Onmiddellijk daarop stelde Dr. Ives den Paus zijn anglikaansche bisschopskruis, den ring en de overige onderscheidingsteekenen ter hand, met de woorden: »Holy Father, here are the signs of my rebellion" (Heilige Vader, hier zijn de teekenen mijner ongehoorzaamheid). De Paus, door die uitdrukking zigtbaar bewogen, antwoordde: »*E questi segni della vostra sommessione vogliamo sieno appesi alla tomba di S. Pietro.*" (En wij verlangen dat deze teekenen uwer onderwerping worden opgehangen bij het graf van den H. Petrus.)

ONTWERP VAN WET OP HET ARMBESTUUR.

EERSTE HOOFDSTUK.

Van het armbestuur.

EERSTE AFDEELING.

Van instellingen van weldadigheid, hare oprigting en reglementen.

Art. 1. Het armbestuur omvat alle instellingen van weldadigheid en de gestichten tot opneming van bedelaars en landloopers.

Art. 2. Instellingen van weldadigheid zijn die, welke zorg voor armen, in of buiten gestichten, ten doel hebben.

Art. 3. De wet onderscheidt:

a. Staats-, provinciale of gemeente-instellingen, uitsluitend door de burgerlijke overheid geregeld en van harentwege bestuurd;

b. instelling eener kerkelijke gemeente, bestemd voor de armen eener bepaalde godsdienstige gezindte, en van wege die kerkelijke gemeente geregeld en bestuurd;

c. instellingen van gemengden aard; in welker regeling of bestuur door de burgerlijke overheid en van wege eene kerkelijke gemeente gezamenlijk wordt voorzien.

d. instellingen door bijzondere personen of door bijzondere, niet kerkelijke, vereenigingen geregeld en bestuurd.

Art. 4. Gemeenteinstellingen; vermeld bij lit. *a* van art. 3, zijn onder het onmiddellijk gezag van de besturen der burgerlijke gemeenten waar zij zijn gevestigd.

De reglementen dier instellingen worden, binnen eenen door Ons voor te schrijven termijn, door den gemeenteraad, in verband met de bepalingen dezer wet, herzien, of indien zij ontbreken, vastgesteld.

De oprigting van nieuwe instellingen van dien aard geschiedt bij een besluit van den Raad, houdende tevens vaststelling van het reglement.

Art. 5. De instellingen, vermeld bij lit. b van art. 3, worden beheerd naar de voorschriften der bevoegde kerkbesturen. Die voorschriften mogen niet strijden met de bepalingen dezer wet, tot welker naleving de besturen dier instellingen zijn verpligt.

Van de oprigting van nieuwe instellingen van dien aard wordt vooraf kennis gegeven aan het bestuur der burgerlijke gemeente, waar zij plaats heeft, onder mededeeling van het reglement, dat het doel der instelling, en de middelen en wijze om dat doel te bereiken aanduidt.

De kennisgeving wordt, zoo de instelling niet uitsluitend zorg voor armen ten doel heeft, beperkt tot de bepalingen, welke die zorg regelen.

Art. 6. De reglementen der instellingen vermeld bij lit. *c* van art. 3, worden, binnen eenen door Ons voor te schrijven termijn, door den gemeenteraad en het betrokken kerkbestuur gezamenlijk, overeenkomstig met de bepalingen dezer wet, herzien, of zoo er geen reglementen bestaan, vastgesteld.

Daarvan moet blijken bij een besluit van den gemeenteraad.

De oprigting van nieuwe instellingen van dien aard geschiedt op gelijke wijze, onder vaststelling van het reglement.

Art. 7. De besluiten der gemeenteraden en de reglementen bij artt. 4 en 6 vermeld, worden binnen acht dagen na hunne dagteekening medegedeeld aan Gedeputeerde Staten.

Gedeputeerde Staten zien toe, dat die reglementen de noodige voorschriften inhouden tot verzekering van een regelmatig beheer, en dat zij niets bevatten, strijdig met de wetten of het algemeen belang.

Art. 8. De stichtingbrieven of andere akten of bewijzen van oprigting der, bij de afkondiging dezer wet, aanwezige instellingen, gemeld bij lit. *d.* van art. 3, en de rglementen, waarnaar zij worden beheerd, worden, binnen eenen door Ons voor te schrijven termijn, bij authentiek afschrift, medegedeeld aan het bestuur der gemeente waar zij zijn gevestigd.

Bij gebreke van zoodanige stichtingbrieven of andere akten of bewijzen en reglementen, worden in allen geval de wijze van inrigting en de regelen van beheer medegedeeld.

Art. 9. Van de oprigting van instellingen, vermeld bij lit. *d* van art. 3, wordt, alvorens zij in werking treden, schriftelijk kennis gegeven aan het bestuur der gemeente waar zij worden gevestigd, onder mededeeling van het reglement dat het doel der instelling, en de middelen om dat doel te bereiken aanduidt.

Art. 10. Bij niet-voldoening aan de voorschriften der artt. 8 en 9, worden de bestuurders der instellingen van weldadigheid, gezamenlijk en elk voor het geheel, met geldboete van vijftig tot vijf honderd gulden gestraft.

De bestuurder, die bewijst, tot de weigering om aan de wettelijke voorschriften te voldoen niet te hebben medegewerkt, en het zijne te hebben gedaan om daaraan gevolg te geven, wordt niet in de veroordeeling begrepen.

De Koning schrijft telken male na de oplegging der straf een nieuwen termijn voor, bij niet inachtneming waarvan de straf wordt herhaald.

Art. 11. Van alle in de gemeente aanwezige instellingen van weldadigheid, naar de onderscheidingen bij art. 3 vermeld, wordt, door de zorg van burgemeester en wethouders, eene lijst opgemaakt en aangehouden.

Art. 12. De gemeentebesturen zijn verpligt, hetzij elk voor zich zelf, hetzij in gemeenschap met naburige gemeentebesturen, zorg te dragen, dat er, voor zooveel daarin niet op andere wijs wordt voorzien, inrigtingen bestaan, waarin arme kinderen opleiding en onderwijs kunnen erlangen.

De Gedeputeerde Staten zien toe, dat deze verpligting worde nagekomen en de vereischte kosten op de gemeentebegrooting worden gebragt.

Art. 13. Alle, niet door het Staats- of provinciaal gezag opgerigte godshuizen zijn, onverminderd het toezigt, dat daar op, in verband met hunnen oorsprong, door anderen moet worden uitgeoefend, onderworpen aan het onmiddellijk toezigt van burgemeester en wethouders der gemeente, waar zij zijn gevestigd.

Alle, ook provinciale godshuizen zijn onderworpen aan het opper toezigt van het Algemeen Bestuur, dat zich, zoo dikwerf het dit noodig oordeelt, door een onderzoek in de gestichten zelve, verzekert, dat zij aan hunne bestemming blijven beantwoorden.

Art. 14. Art. 13 is eveneens toepasselijk op werkhuizen.

Wij behouden Ons voor, bij maatregel van inwendig bestuur, algemeene regels voor de inrigting van werkhuizen te geven.

Art. 15. Zoo het doel eener instelling van weldadigheid is vervallen, wordt het gebruik harer bezittingen en inkomsten tot eene andere, aan de laatst bekende zoo nabij mogelijk komende, bestemming geregeld, ten aanzien van:

a gemeenteinstellingen (art. 3 *a*), door den gemeenteraad, onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten;

b. instellingen eener kerkelijke gemeente (art. 3 *b*), door de bevoegde kerkelijke besturen;

c. instellingen van gemengden aard (art 3 *c*), door den gemeenteraad en het bevoegd kerkelijk bestuur in gemeenschappelijk overleg, onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten, en

d. instellingen door bijzondere personen of vereenigingen geregeld en bestuurd (art. 3 *d*), door de oprigters of hunne erfgenamen, en bij ontstentenis of onbekendheid van deze, door de bestuurders der instelling; in het laatste geval onder Onze goedkeuring.

Blijft die regeling binnen eenen voor elk bijzonder geval door Ons, des noodig, voor te schrijven termijn achterwege, dan geschiedt zij door Ons bij een met redenen omkleed, in het *Staatsblad* te plaatsen besluit. Deze bepaling geldt voor de instellingen, onder lit. *d* vermeld, slechts zoo de oprigters zelven of hunne erfgenamen niet meer in leven of niet bekend zijn.

TWEEDE AFDEELING.

Van de verpligtingen der besturen van instellingen van weldadigheid tot het doen van opgaven en van de goedkeuring op hunne handelingen vereischt.

Art. 16. De besturen aller instellingen van weldadigheid doen jaarlijks, binnen den daarvoor door het Departement van Binnenlandsche Zaken aangewezen termijn, over den staat hunner instellingen en de uitkomsten van hun beheer, ten behoeve van het verslag bij art. 195 der Grondwet gevorderd, de opgaven, die van wege dat Departement worden gevraagd.

Over den aard en vorm dier opgaven worden door Ons algemeene voorschriften gegeven.

Art. 17 Op de bestuurders, die in gebreke blijven aan het voorschrift van art. 16 te voldoen, zijn de bepalingen van 1e en 2e lid van art. 10 toepasselijk.

Art. 18. Alle daarvoor vatbare vaste goederen der instellingen van weldadigheid moeten, voor den kooppijs of de door deskundigen te schatten waarde, tegen brandschade worden verzekerd.

De verzekering geschiedt, voor de goederen reeds bezeten bij het uitvaardigen dezer wet, binnen drie maanden na die uitvaardiging, en voor die later te verkrijgen, binnen eene maand na den eigendomsovergang.

De bestuurders, die dit hebben verzuimd, zijn uit eigen middelen, hoofdelijk voor het geheel, aansprakelijk voor de schade, door dat verzuim te weeg gebragt.

Art. 19 De beschikbare gelden der instellingen van weldadigheid worden belegd, hetzij door aankoop van onroerende goederen of van inschrijvingen in een der grootboeken der Nederlandsche schuld, hetzij in rentegevende schuldbrieven:

a. van geldleeningen van den Staat, provincien of gemeenten, onder voorwaarde dat de stukken op naam zijn gesteld en de verklaring inhouden, dat zij niet, dan krachtens de bij de wet gevorderde magtiging, kunnen worden vervreemd; of

b. gehypothekeerd op vaste goederen, welker onbezwaarde waarde ten minste een derde boven de te beleggen som bedraagt.

De keuze der wijze van beleggen behoeft de goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

Bestuurders, die zich schuldig maken aan grove nalatigheid in het beleggen van geldsommen, niet noodig voor het dagelijks beheer, zijn, uit eigen middelen, hoofdelijk voor het geheel, de wettelijke interesten daarvan verschuldigd. Het openbaar ministerie kan, in het belang der instelling, ambshalve de toepassing dezer bepaling vorderen.

De bepaling van het 2 lid van art. 10 is hier mede van toepassing.

Art. 20. De bestuurderen der instelling van weldadigheid behoeven de magtiging van Gedeputeerde Staten tot het opnemen van gelden; vervreemden, uitgeven op erfpacht, bezwaren met erfdienstbaarheden of verbanden van onroerende goederen; verkoopen of overdragen van inschrijvingen in een der grootboeken der Nederlandsche schuld, of van andere effekten, aktien en schuldvorderingen; geven van toestemming tot het doorhalen van bestaande hypothecaire inschrijvingen; voeren van regtsgedingen, anders dan in het geval bij art. 96 vermeld; aangaan van dadingen en opdragen van de beslissing eener zaak aan scheidsmannen; oprigten van nieuwe of het vernieuwen van bestaande gebouwen en het doen van herstellingen, waarvan de kosten worden berekend te boven te gaan eene som door Gedeputeerde Staten te bepalen.

Art. 21. Alle werken, aan het slot van art. 20 vermeld, die een uitgaaf vorderen van meer dan vijf honderd gulden, worden in het openbaar aanbesteed, ten ware Gedeputeerde Staten, in bijzondere gevallen, in het belang der betrokken instelling, toestaan dat daarvan worde afgeweken. De bestekken en voorwaarden van aanbesteding behoeven de goedkeuring van den gemeenteraad.

Art. 22. De begrootingen en rekeningen van ontvangsten en uitgaven der instellingen van weldadigheid zijn onderworpen aan de goedkeuring van den Raad der gemeente, waar de instellingen zijn gevestigd, of uit wier fondsen zij subsidie genieten.

Van de toepassing van dit artikel zijn uitgezonderd de begrootingen en rekeningen der Staats- en provinciale instellingen en der instellingen bij lit. *b.* en *d.* van art. 3 vermeld die geen subsidie uit de fondsen van burgerlijke gemeenten, provincien of het Rijk genieten.

Art. 23. De besturen van instellingen van weldadigheid, die volgens bestaande regelen of gebruiken rekening en verantwoording aan het gemeentebestuur of eenig ander openbaar gezag doen, zijn verpligt aan datzelfde gezag jaarlijks hunne begrooting ter goedkeuring aan te bieden.

Art. 24. De besturen, wier rekeningen en begrootingen volgens artt. 22 en 23 aan goedkeuring zijn onderworpen, behoeven onverminderd de toepassing der artt. 16—20, de goedkeuring van Gedeputeerde Staten tot het verleenen van kwijtschelding of afslag van pachtgelden, huurpenningen en interessen.

Zij mogen onroerende goederen niet anders dan in het openbaar verhuren of verpachten, ten ware Gedeputeerde Staten, in bijzondere gevallen, in het belang der instelling, bewilligen, dat het onderhands geschiede. De voorwaarden van verhuren of verpachten behoeven de goedkeuring van den gemeenteraad.

Art. 25. Alle handelingen in strijd met de voorschriften der artt. 19, 20 en 24 zijn nietig.

Art. 26. De voorschriften der artt. 19, 20, 22, 23 en 24 worden in acht genomen, onverminderd de verdere goedkeuring die, uit den aard der instellingen, op de genoemde handelingen wordt vereischt van kerkelijke besturen of anderen.

Art. 27. Openbare inzameling van gelden ten behoeve van instellingen van weldadigheid, bij wege van kollekte, inschrijvingen of op eenige andere wijze, heeft niet plaats dan nadat daarvan, minstens drie maal 24 uren te voren, kennis zij gegeven aan burgemeester en wethouders.

Deze kunnen de inzameling stuiten.

Zoo het bestuur der betrokken instelling zich met die stuiting bezwaard acht, kan het Onze beslissing inroepen.

Van de toepassing van dit artikel zijn uitgezonderd kollekten in kerkgebouwen bij de uitoefening der openbare eeredienst.

De regelen, bij andere openbare inzameling van gelden dan ten behoeve van instellingen van weldadigheid in acht te nemen, worden door Ons, bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur voorgeschreven.

(Wordt vervolgd.)

De kommissie belast met het onderzoek van de vraag, of er mogelijkheid zoude bestaan, om het IJ, door een kanaal, met de Noordzee te verbinden, en dit kanaal aan de groote scheepvaart dienstbaar te maken, heeft thans een uitvoerig verslag uitgebragt. Men weet dat die kommissie bestaat uit de heeren Insinger, Koenen, Spengler, Tra-kranen, Boelen, Momma en Bosch van Drakestein. — Uit het gemeld verslag, dat zeer belangrijk is, blijkt, dat beide de vragen: 1° of een dergelijk verband mogelijk en raadzaam is, en 2° of het mogelijk is, om daardoor een nieuwen weg voor de groote scheepvaart van Amsterdam te openen, — bevestigend zijn beantwoord. Bij dit onderzoek is gelet op de beveiliging van den grond; het behoud van de noodige diepte voor de kleine scheepvaart, ook in het IJ, oostwaarts van de stad Amsterdam; op de onverstoorde uitwatering, zoo ten zuiden als ten noorden, op het IJ, op het behoud van eene onbelemmerde kleine scheepvaart, en op de veiligheid van de groote scheepvaart, bij het uitvaren en binnenkomen van de haven aan de Noordzee.

Volgens het ontwerp, zoude er een kanaal moeten worden gegraven, van de Zandpoort over den Kruidberg, naar de Noordzee, lang 22900 ellen (ruim 4 uur), ter diepte van 6½ el, en ter bodems-breedte van 20 ellen: behalve op eene lengte van 1000 ellen, nabij de westerzee-sluis, alwaar de bodems-breedte 40 ellen zoude moeten bedragen. Voor deze zeesluis zoude moeten worden gemaakt eene buiten-haven, door het in zee brengen van twee haven-hoofden, voor welke, op een afstand van 500 ellen, op eene diepte van 11 à 12 ellen onder de laag waterlijn, een *zeebreker* zoude dienen te worden gelegd, ter lengte van 400 ellen; ter hoogte van 5 ellen boven gewone volzee; met eene kruinsbreedte van 10 ellen; met eene eenigzins gebogene rigting tegen het noord-westen, en met een kustlicht, ter hoogte van 15 ellen op de zuider-punt. Verder zoude het kanaal dienen te worden vervolgd van bij Sparendam tot aan den westerdoksdijk te Amsterdam. Deze werken zouden vorderen vier sluizen, als twee kapitale zeesluizen, en twee schutsluizen, als een in den noordelijken zeedijk tegenover Sparendam, en de andere naast de eerste voor Sparendam.

De kosten worden geraamd op 18 millioenen guldens, te besteden binnen 15 jaren. Die van de havenhoofden alleen worden berekend op ƒ5,120,000; van den zeebreeker op ƒ5,260,000.

Ten slotte heeft de kommissie doen opmerken, dat van de invoering van eene dergelijke hoog belangrijke onderneming een groot voordeel zou kunnen worden erlangd voor de ververschting van het stads-water van Amsterdam.

Men schrijft uit Gorinchem, dd. 19 Feb. »Het wintervermaak met de arresleden had alhier heden middag noodlottig kunnen zijn. Een tiental heeren beijverden zich om het zeerst elkander vooruit te komen; de voorste met eene bakslede, had twee paarden voor elkander gespannen, welke beide op hol gingen, met dat gevolg, dat de slede met een verschrikkelijk geweld tegen de ijzeren leuning van de stoep van den heer Kehrer aansloeg. Eene handslede werd verbrijzeld, en een kind geraakte tusschen de paarden, doch kwam gelukkig met eenige kneuzingen vrij. Eene les voor heeren liefhebbers, om bij al zulke vermaken toch de voorzigtigheid niet uit het oog te verliezen."

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag 19 Februarij.

Heden is het wets-ontwerp, houdende bepalingen betrekkelijk het bouwen, planten en het maken van andere werken binnen zekeren afstand van vestingwerken van den Staat, aangenomen met 34 tegen 11 stemmen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Febr. De *Moniteur* bevat een Keizerlijk dekreet, waarbij de soldij der onder-officieren van alle wapenen, de gendarmerie er onder begrepen, met 10 centimes daags is verhoogd.

— HH. MM. zijn heden naar St. Cloud gereden en terug.

— Heden zal, naar men verneemt, op de Tuilerien eene plegtige receptie plaats hebben, bij welke gelegenheid de leden der Wetgevende Vergadering aan de Keizerin zullen worden voorgesteld.

— Men zegt dat eerstdaags aan de Wetgevende Vergadering een wetsontwerp zal ingediend worden, strekkende om aan de Keizerin eene jaarlijksche uitkeering van drie millioen uit de schatkist aan te bieden, onverminderd het weduwengeld, hetwelk haar, volgens de konstitutie, zoo noodig moest worden verleend.

— De *Moniteur* bevat een dekreet, waarbij de archieven en het beheer over de schoone kunsten, van binnenl. zaken zijn overgegaan naar het staats-ministerie en het Huis der Keizers.

— Mgr. de Aartsbisschop van Parijs heeft aan de geestelijken van zijn diocese streng verboden mede te werken aan de *Univers*, of zelfs dit dagblad te lezen. Mgr. de Bisschop van Viviers, rangschikt zich thans mede onder deszelfs tegenstanders.

— Het kerkelijk [illegible] bestaat uit de volgende geestelijken. Mgr. den Bisschop van Nancy, eerste aalmoezenier, en de Eerw. Timarche, pastoor van Ham, met den titel van Bisschop *in partibus*; tweede aalmoezenier, Groot-Vikaris Delalle; kapellaans: de Eerw. Mullois, Versini, Llaboent en Laines; sekretaris Ouin-Lacroix.

— De Eerw. P. Abram, direkteur van een landbouwkundig gesticht voor arme verlatene kinderen, te Misserghin in Algerië, is te Marseille aangekomen, met een groot aantal dier ongelukkigen, die thans onder de leiding des verdienstelijken mans naar de kolonie zullen worden overgebragt.

MADRID, 14 Feb. De luit.-gen. Joaquin de Ezpeleta, is door H. M. benoemd tot president van den Senaat, het bevelschrift betreffende deze benoeming en die van de vier vice-presidenten, is mede onderteekend door den president van den ministerraad de Alcoy.

— De *Gaceta* van Madrid bevat de koninklijke dekreten, waarbij 43 senateurs benoemd worden, met het doel om de oppositie in den Senaat onschadelijk te maken.

— Men zegt dat tegen de aanstaande lente oefeningskampen voor het Spaansche leger zullen worden opgerigt.

— Te Lissabon is de Kamer steeds bezig met het nazien der geloofsbrieven. Van den gedekreteerden spoorweg schijnt nog niets te zullen komen. De hertog van Saldanha wordt iets beter. De Fransche gezant Lisle de Siry heeft zijne nieuwe geloofsbrieven overhandigd.

ENGELAND.

LONDEN, 19 Febr. De zittingen, eergisteren in de beide Huizen van het Parlement gehouden, waren niet van belang ontbloot. In het Huis der Lords verklaarde de hertog van New-Castle, dat voortaan Westelijk-Australie de eenige strafkolonie zal zijn. Lord Cardigan stelde voor de waardigheid van onderkoning van Ierland af te schaffen, doch Lord Aberdeen verklaarde, dat de regering niet voornemens is, voor den oogenblik zulk [illegible] een voorstel in tot afschaffing der accijnsen [illegible] welke slechts 280,000 £ 's jaars aan het rijk opbrengen. Zijn voorstel werd met 175 tegen 91 stemmen verworpen.

De heer Kinnaird deed vervolgens eene motie strekkende om een adres aan de Koningin te rigten, om haar bekend te maken met den droevigen indruk, dien de veroordeeling der Madiai's op de Engelsche bevolking heeft gemaakt. De heer Lucas, redakteur van de *Tablet*, bestreed de motie, uit een katholiek oogpunt, en herinnerde dat in Zweden en Mecklenburg de wetsbepalingen tegen de Katholieken even streng zijn, als in Toskanen die tegen de Protestanten.

Lord John Russell liet zich met kracht hooren tegen alle godsdienstvervolgingen, van welken kant zij ook komen; en zeide dat de regering met hare vertoogen aan Toskanen niets meer had gedaan, dan waartoe zij geregtigd was; hij wenschte dus dat de zaak in handen van het gouvernement gelaten mogt worden.

Lord Palmerston antwoordde op de beschuldiging hem door den heer Lucas toegeworpen, van zich te hebben gemengd in de feiten, die de uitdrijving van de Jezuiten in Zwitserland veroorzaakt hebben.

De edele Lord beweerde de onjuistheid der feiten die door den katholieken afgevaardigde waren voorgedragen.

De heer Kinnaird trok zijne motie in.

— Gisteren heeft het Huis der Gemeenten beraadslaagd over het budget van Oorlog. De heer d'Israeli wenschte verklaringen over den staat van zaken tusschen Frankrijk en Engeland. Lord Russell betoogde de hooge noodzakelijkheid eener goede verstandhouding met Frankrijk, en keurde de onmiddellijke erkenning des Keizers door de Lords Malmesbury en Derby volkomen goed, maar hij oordeelde dat het Engelands pligt was, desniettemin eene eerbiedwekkende houding aan te nemen.

De heer Cobden verklaarde zich tegen de wapeningen. De voorstellen der regering werden echter aangenomen, en het verhoogde cijfer van 45,000 mariniers toegestaan.

— Volgens den laatsten wekelijkschen staat der bank was er voor een bedrag van £ 22.305.085 bankbiljetten in omloop, zijnde £ 390,325 minder dan tijdens de vorige opgaaf, de voorraad van haar edel metaal was £ 18.402.360, zijnde £ 298,452 minder dan in de vorige week.

— Het manifest, als van Kossuth afkomstig, in de *Times* opgenomen, wordt thans namens Kossuth verklaard te zijn een geheel valsch stuk, en zal genoemd dagblad door hem deswege in regten vervolgd worden. (?)

— Volgens berigt uit Buenos Ayres was aldaar een nieuwe opstand uitgebarsten. De oproerlingen hadden het beleg voor de stad geslagen; alle kommunikatie was gestremd; in de stad begon reeds gebrek te heerschen, daar de aanvoeren, uit het binnenland door de belegeraars werden onderschept. Reeds was er verscheidene malen gevochten en er had veel bloed gestroomd. Vooral de minder geoefende ruiterij der oproerlingen had reeds vele manschappen verloren; zij schenen echter besloten te hebben, hun leven zoo duur mogelijk te verkoopen.

Tot dusverre had de regering alle voorslagen, van de zijde der opstandelingen om de vrede te herstellen, van de hand geslagen.

Ten zuiden van Buenos Ayres heeft eene hevige schermutseling plaats gehad. Men meent dat de bezetting der stad op de opstandelingen den zege heeft behaald, en dat door de talrijke ontvangen hulptroepen uit het binnenland het aantal der opstandelingen aanmerkelijk is gedund. Men vertrouwde dus, dat deze strijd weldra geëindigd zou zijn.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 20 Febr. De Keizer van Rusland wordt stellig in Mei te Berlijn en te Weenen verwacht.

— Vorst Hendrik LXXII van Reuss-Lobenstein, die ten gevolge van de gebeurtenissen in 1848 van de regering afstand deed, is den 17 dezer te Dresden overleden, in 56 jarigen ouderdom.

BERLIJN, 19 Febr. Z. M. heeft gisteren den Franschen gezant ten gehoore ontvangen, die hem namens Keizer Napoleon de brieven overhandigde, inhoudende de kennisgeving van diens echtverbindtenis.

— Het handelstraktaat tusschen Pruissen en Oostenrijk is heden alhier geteekend.

WEENEN, 18 Febr. De telegraaf heeft, bij gelegenheid van den opstand te Milaan, goede diensten bewezen. Een kwartier uurs na het uitbarsten van het oproer, was het berigt daarvan reeds aan ons hof bekend, en voortdurend kwamen telegrafische depêches, zoodat men hier tegen den avond niet slechts de tijding had ontvangen, dat de opstand gedempt was, maar men kende zelfs den geheelen loop der zaak, tot in de kleinste bijzonderheden.

— Men schrijft uit Triest, dat de vijandelijkheden in Montenegro met vernieuwde woede zijn uitgebroken. Omer-Pacha heeft eene hevige proklamatie aan de bewoners van [illegible] vrouwen, kinderen en grijsaards hebben ondergaan, zijn tot het uiterste besloten.

ITALIE.

De Koning van Beijeren heeft bij den H. Vader een afscheidsbezoek afgelegd en vertrekt naar Napels. Het heeft te Rome een ongunstigen indruk gemaakt dat Z. M. geene enkele kerkelijke plegtigheid heeft bijgewoond, waarbij de H. Vader officieerde. Deze verschuldigde hulde was aan den Opperpriester der Kerk zelfs bewezen door den Keizer van Rusland, tijdens zijn verblijf te Rome. De Koning van Beijeren heeft daarentegen ijverig de bals en soirées bezocht ter gelegenheid van den vastenavond.

De gen. Gemeau is met zijne familie uit Rome vertrokken, na door den H. Vader met talrijke blijken van welwillendheid te zijn overladen.

Toen de gen. Gemeau afscheid nam van Z. H. heeft deze met al het gevoel waarvoor zijne edele ziel vatbaar is, den Franschen bevelhebber zijn warmen dank betuigd voor de diensten, die hij in zijne betrekking gedurende zijn verblijf te Rome heeft bewezen.

De H. Vader betuigde te gelijkertijd zijne sympathie voor de regering van Keizer Napoleon III, voor wiens echtgeluk hij zijne vurige gebeden ten hemel had gerigt.

De berigten in Milaan en de provincien van Opper-Italie blijven steeds zeer belangrijk. Den 13 Febr. heeft de veldmaarschalk Radetzki eene nieuwe proklamatie gerigt aan de inwoners van Lombardije. Hij verklaart daarin dat hij al de gestrengheid der wetten zal toepassen.

De berigten van Turijn kondigen bovendien aan dat de direkteur van politie te Milaan strenge maatregelen heeft verordend tegen de koffijhuishouders.

De stad Milaan heeft alzoo een zeer treurig aanzien. De inwoners zijn als in eene groote gevangenis opgesloten; Zondag. 13 dezer, waren er veel wandelaars op de been, uitgelokt door het schoone weder, maar des avonds ten 9 ure moest ieder te huis zijn, en heerschte er weder eene doodelijke stilte. Alle gezang is verboden, zelfs in de kerken.

Aan de regering van Tessino is aangezegd, dat al de onderdanen van dat kanton die zich in Lombardije bevinden, uit dit land zullen worden gezet, de werklieden dadelijk, de gegoeden binnen drie dagen. De Lombardijers worden daarentegen ook van de Zwitsersche grenzen geweerd.

De opschudding te Rimini staat niet alleen. Ook te Bologna zijn onrustige bewegingen waargenomen ter zake van de patent-belasting. De Oostenrijksche gezagvoerder had de onvoorzigtigheid begaan om partij te trekken voor de ontevredenen.

Te Alezzo (Toskanen) heeft eene bijeenkomst van demagogen plaats gehad. De orde is niet gestoord; er heeft huiszoeking plaats, die echter niets opleverde.

Te Como waren volgens berigten uit Bern oproerige geschriften aangeplakt en verspreid. De Veldmaarschalk Radetzki heeft de daders en verspreiders met den dood gedreigd.

Het blijkt thans volkomen, dat de opstand van Milaan in het kanton Tessin is voorbereid. Een Duitsch blad berigt, dat Radetzki daags te voren was onderrigt van het plan der zaamgezwoornen.

BELGIE.

BRUSSEL, 20 Feb. De heer His de Butenval, Fransch gezant aan ons hof, heeft Turijn den 13 verlaten en wordt spoedig hier verwacht.

De Senateur Camille Tonaco zal welligt als Belgisch gezant naar Rusland gaan.

STADSNIEUWS.

In de 219de Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 1e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan: No 16315 *f* 1500.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 21 Februarij.

BEVALLEN (18 Febr.): S. H. Moerman, geb. Ruysendaal, Z. — (19 Febr.): P. E. Cordes, geb. Steenbergen, D. — L. Deutz, geb. Pool, doode D. — [illegible] Jacobson, geb. de Jonge.

OVERLEDEN (17 Febr.): C. A. Holst, geb. de Koning. — J. J. C. van Hasselt, 41 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 21 Februarij.

GRAANMARKT.

Tarwe prijshoudend; verkocht: 134. with. [illegible] bij partij.

Rogge; Garst en Haver [illegible] *f* 217. [illegible] 59; Oct. en [illegible] *Lijnzaad* prijshoudend: 118 % Petersburger [illegible] *Raapolie* op 6/w. *f* 35½; Vliegend *f* 34½; 1o. Mei ek. *f* 35, 4½; Sept. *f* 34½; Oct. 35, 4½; Nov. *f* 35, 4½; Dec. *f* 35. *Lijnolie* op 6/w. *f* 31; Vliegend *f* 30; 1o. Maart ek. *f* 29. *Hennepolie* op 6/w. *f* 39; Vliegend *f* 38.

LONDEN, 18 Febr. KOFFIJ. Met eene verbeterde stemming. Native Ceylon is 47 s. 6 d. gerezen. Plantage soorten waren meer gevraagd en zijn vooral de kleinere soorten 2 s. hooger aan te nemen. Van West-Indische soorten zijn 2307 balen Domingo ordinair tot mooi ordinair van 43 s. tot 46 s. voor de consumtie afgedaan.

SUIKER. *Ruwe.* In West-Indische soorten ging weinig om, door de hooge vorderingen. — Uit de hand zijn afgedaan 1500 kisten blond tot 35 a 41 s. voor ordinair tot mooi. — *Geraffineerd.* In Hollandsche Crushed hebben verscheidene omzettingen plaats gehad tot 24 s. 6 d. a 28 s. na kwaliteit.

THEE. Met goeden omgang tot vaste prijzen.

RIJST tot iets lagere prijzen, met eenige vraag. Van Bengaal zijn 10,000 balen verkocht tot 10 s. 9 d. a 11 s. 9 d. voor ordinair tot goed blank. — PEPER. Tot vorige prijzen met eene goede vraag. — KRENTEN ferm. Voor prima *Cephalonia* is 75 s. betaald. — *Petersburger* geele *Kaarsen Talk* met koopers tot 45 s.

GRAANMARKT. De aanvoeren waren gering. *Tarwe* ferm. *Garst* met veel vraag. *Haver* iets beter ter veil.

VEEMARKT. De handel was zeer stil, met geringe voorraad in *Runderen* en *Schapen*. *Varkens* tot eenige verhooging verkocht.

BOTER hooger: beste Vriesche 104 s., Kamper 108 s., Bossche 94 a 96 s.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		19 FEBR. 4½ u. gebl.	21 FEBR. 4 u.		gebl.
NEDERL. Werkel. Sch. à	2½ pCt.	65 5/8	65 9/16 a	65 11/16	65 5/8
Dito Dito	3	77 13/16	77 7/8	78	77 15/16
Dito Dito	4	96 7/16	96 9/16	96 11/16	96 9/16
Dito Obligatien O. I.	4	96¼			
Amortis. Syndic.	3½		96⅛		
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg.					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.		52 11/16	52⅝	52 11/16	
FRANKRIJK, Obligatien	3				
SPANJE, Nieuwe	4	23 13/16	23 13/16	23⅞	23 13/16
Dito	3				
Dito Binnenl. à 6/m.		42 15/16	43 3/16	43¼	
Coup. Bewijzen.		4 15/16	5	5 1/16	
Amortisable Schuld			5⅛	5⅛	5¼
PORTUGAL te Londen	5	41¼			
Dito Dito	4	38 15/16	38⅞	38 15/16	38 15/16
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	109	108⅞	109⅛	
Dito Dito 1828 en 1829		107½	107½		
Cert. bij dº. 1831 en 1833			97¼		
Dito	4½				
Dito bij *Hope*	4	92⅞	93		
Dito bij *Stieglitz en Cº*.			92¼	92⅛	
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6	73			
Cert. van dito		73½	73½		
POLEN, Certifikaten	4	87½	87⅛	87½	
Dito Aand. à fl. 500		163½			
Dito met Lot. à 300					
AMERIKA, Bank-Actien					
PRUISSEN, Aand. met Lot. fl. 50 *f*					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	81 13/16	82	82 3/16	
Dito 1847	2½	42⅜	42⅞		
Dito 1851	2½	42¼	42¼		
Dito 1849	5	93⅛	93	93 1/16	
Weener Bank bij *Goll en Cº*.			87⅛		
Dito	4				
Letter B	5	93⅛	92 15/16	93	
Aand. met Loting fl. 500	*f*				
Nieuwe dito	250				
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIE te Londen 1824	5				
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
PERU	5½				
MEXICO Nieuwe	3	24 7/16	24 7/16	24½	
VENEZUELA à £ 100	3½				
GRENADA à £ 100	2				
Dito Uitgestelde		11 5/16	11 1/16	11 3/16	
ECUADOR à £ 100		4 5/16	4 5/16	4⅛	

In Binnenl. fondsen was de markt zeer geanimeerd, van Buitenl. valt niets bijzonders te vermelden, alleenlijk waren Spaansche en Russische tot hooger prijzen, (en inzonderheid de eerste) zeer begeerd.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f*	56 5/16		Livorno	2/m. *f*	88¾
„	zigt „	56 11/16		Napels	„ „	81½
Bordeaux	2/m. „	55⅞		Petersburg	„ „	1,88
„	½/m. „	56⅛		Weenen	6/w. „	32
Madrid	3/m. „	246		Augsburg	„ „	35⅜
Cadix	„ „	247		Frankfort	„ „	98¾
Seville	„ „	248		Hamburg	2/m. „	35¼
Bilbao	„ „	244		„	zigt „	35 7/16
Lissabon	„ „	41½		Londen	2/m „	11,77½
Porto	„ „	41½		„	zigt „	11,85
Genua	2/m. „	46¼		Rotterdam	„	¼

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 19 Febr. Belg. leen. 2½ pc. 55⅛; 1840/1842 5 pc. 97⅞; 1848, 97⅛; Spanje 1—3 pc. 23 7/16; Binnenl. 3 pc. 43 3/4; Rom. Leening 1835 —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 85½.

PARIJS, 19 Febr. Fransche 3 pc. 80,65; id. 4½ pc. 106,—; Schatk. —,— Bank-Actien 2805,—; Belg. 1840/42, 5 pc. 98⅝; 4½ pc. 99¾, 2½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje 1—3 pc. 23⅞; Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 43; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. —,—; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. 98; Rusland 4½ pc. 102.

LONDEN, 19 Febr. Cons. kont. 99½ a 99⅝; op tijd 99½ a 99⅝; Braz. 102 a 104; 1829/39 102 a 104; Denem. 3 pc. 83 a 85; 5 pc. 105 a 107; Ecuad. 5½ a 5¾; Gren. 21 a 22½. Uitgest. 11 a 11½; Mexiko Nieuwe 23⅞ a 23¼; Peru 4½ pc. — a —; Uitgest. — a —; Rusl. 1822 5 pc. 120 a 121; (N.) 4½ pc. 103½ a 104; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 38 a 39; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 23⅛ a 23⅜; 3 pc. — a —; Coup. cert. 4⅞ a 5; Passive 5⅜ a 5½. Holl. 2½ pc. 65¾ a 66¼; id. 4 pc. 98 a 98½; Venez. 38 a 39; Uitg. 14½ a 15½.

BERLIJN, 18 Febr. Schatsbr. 3½ pc. 93; Loten 148½, Rusl. Stiegl. 4 pc. 96¼; Pools. 4 pc. 92⅜; Loten fl. 500 91¼; Oost. Met. 5 pc. 88¾; Amsterdam zigt 142⅞g, id. 2/m. 142⅛g.

HAMBURG, 18 Febr. Rusl. Cert. 5 pc 101½; Oost. Met. 5 pc. 95; Spanje 1—3 pc. 22¼; Binnenl. 3 pc. 39⅞.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 16 Febr. A. Messen, Yssel, Batavia, 1. van Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Kinderdijk.

UITGEZEILD:

HELVOET, 19 Febr. Van der Held, Maria Adriana, Brouwershaven.

Voor de Katholieke Gemeente te Saxen-Gotha is bij de Redaktie ontvangen:

Van L. E. uit Twenthe, een muntbillet	*f* 10.—
Bedrag der vorige opgave	„ 131.48½
Totaal	*f* 141.48½

ADVERTENTIEN.

Heden beviel van eene welgeschapene *DOCHTER*, M. J. G. M. DRIESSEN, geliefde Echtgenoote van
Dr. J. C. A. TEN BOSCH.

LICHTENVOORDE, 19 Februarij 1853. (2645)

(2647) Heden werd ons, ten gevolge eener hevige ongesteldheid van drie dagen, onze dierbare Vader en Behuwdvader JOHANNES ARNOLDUS VAN LEEUWEN, in den ouderdom van ruim 75 jaren, gesterkt door de Genademiddelen der H. Godsdienst, door den dood ontrukt. Die den overledene in zijnen christelijken levenswandel gekend hebben, zullen de grootheid van ons verlies kunnen beseffen.

B. T. VAN LEEUWEN.
M. VAN LEEUWEN,
geb. BEUKMAN.
G. WIEGMAN,
C. T. WIEGMAN,
geb. VAN LEEUWEN.

LEIDSCHENDAM,
17 Februarij 1853.

(2652) Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, en na tijdig voorzien te zijn geweest met de H. Genademiddelen der Kerk, ten mijnen huize de Heer JACOBUS HUBERTUS VAN KRANENDONK, in den ouderdom van 61 jaren en 9 maanden; diep betreurd door zijne kinderen en betrekkingen en door mij, zijnen vriend.

C. H. PELGROM VAN ENGHUYSEN,
Pastoor.

BRIELLE, 13 Febr. 1853.

Eenige kennisgeving.

Sedert 16 jaren heb ik aan slechte spijsvertering en periodiek aan maagpijn geleden. — Slapeloosheid, hoofdpijn, zenuwachtigheid vereenden zich met deze ziekte, die voor de behandeling der geneesheeren niet wijken wilde. De Voorzienigheid bragt mij een uwer berigten onder het oog en ik gebruik nu sedert 12 dagen uw **REVALENTA ARABICA**, met zulk een goed gevolg, dat ik spoedig mijne algeheele genezing met vertrouwen te gemoet zie.

Wed. H. J. LOHMAN.

DEEBRUCK bij PADERBORN, 17 Januarij 1853.

DE REVALENTA is eene krachtige, voedzame spijs en belooft leven en gezondheid aan alle lijders; niemand behoeft meer aan zijne genezing te wanhopen; indigestiën, obstructiën, onregelmatige werking der ingewanden, zuur, krampijnen, spasmen, diarrhae, nerveusiteit, leveraandoeningen, hartkloppingen, hoofdpijn, duizeligheid, maagontsteking, scrofulen, scorbut, koorts, waterzucht, onrust, slapeloosheid, melancholie en nog zoo vele andere ziekten, geneest zij zeker en spoedig.

Zij wordt in het **VERKOOPHUIS** en bekende Dépôts verkocht in blikken Doozen voor 87½ C., *f* 2.00, *f* 3,50, *f* 8.00, *f* 16.00.

NIEUWE GOEDKOOPE MUZIEK

à 1½ en 2 Ct. de Pagina

De Muziekale Correspondentie te 's Gravenhage,

Wijk B. 186,

heeft in minder dan **DRIE** jaren reeds meer dan **DUIZEND** diverse Muzijkwerken uitgegeven, welk getal maandelijks met 30 à 40 nieuwe en klassieke werken vermeerdert.

Door middel van DÉCALQUE, is die snelle uitgave mogelijk geworden.

Heeren Muzijkmeesters in het bijzonder wordt deze goedkoope Muzijk ten dienste hunner leerlingen aanbevolen.

Buiten inteekening wordt de prijs verdubbeld, *men betaalt alsdan nog niet de helft der prijs van de gewone plaatdrukmuzijk.*

Het Depôt, de Catalogus en het Prospectus zijn voorhanden te *Amsterdam* bij L. ROMIJN in de Kalverstraat en B. EISENDRATH O. Z. Voorburgwal, Nº. 216., en voorts bij de correspondenten in alle steden van het Rijk. (2548)

Te Huur gevraagd.

Een **HUIS**, op het Singel, Heerengracht of Keizersgracht, bestaande in minsters 4 Kamers en verdere gemakken, huurprijs *f* 300, of daaromstreeks. Adres bij den Uitgever dezer Courant met gesloten briefjes onder Letter N. (2651)

A. C. KRIEGER, neemt bij deze de vrijheid, zijnen geëerden Begunstigers en het verder geachte Publiek te berigten, dat hij op heden zijn Winkel in **LINNENS, HAARLEMMER, GEMAAKTE GOEDEREN** en andere **MANUFACTUREN** heeft geopend, in de Reestraat bij de Keizersgracht, KK, 588, hopende door eene solide bediening zich ieders gunst en vertrouwen waardig te maken.

AMSTERDAM, 22 Februarij 1853. (2648)

R. C. BOEKHANDEL.

J. J. ARKESTEYN EN ZOON, te *'s Hertogenbosch*, debiteren bij voortduring, met goed succes, onderstaande werken:

DARUP. (FR.) **GODVRUCHTIGE OEFENINGEN**, ten dienste van degenen, die de openbare onderrigtingen in de kerk niet kunnen bijwonen. Naar het Hoogduitsch, door A. VAN MAASELAND, R. C. Priester; twee Dln. gr. 12mo. Kerkelijk Goedgekeurd *f* 3.60.

— **LESSEN OF EPISTELEN EN EVANGELIEN** op al de dagen van de Vaste, met korte Verklaringen en met Gebeden. Naar het Hoogduitsch, door A. VAN MAASELAND, R. C. Priester. Kerk. Goedgek. *Dit werk dient tot een vervolg op het voorgaande.* *f* 1.00.

— **DE ZIELZORGER BIJ HET ZIEKBED**, eene Handleiding voor jonge Geestelijken of Zielzorgers. Naar de tweede vermeerderde Uitgave uit het Hoogduitsch vertaald, door A. VAN MAASELAND, R. C. Priester: twee Dln. gr. 12mo. Kerkelijk goedgekeurd. *f* 2.00.

MAASELAND (A. VAN). **ONDERRIGTINGEN** over de voornaamste waarheden van de Godsdienst en de pligten van het Christendom, door den Hoogwaardigen en Doorluchtigen Heer GERBOIS, Bisschop, Graaf van *Toul*, naar het Fransch. Kerkelijk Goedgekeurd. Tweede Druk. Vroeger *f* 0.80 thans *f* 0.45.

Hetzelfde werk in lederen band *f* 0.60.

GERAMB (PATER MARIA JOSEPH BARON DE), **VERZUCHTINGEN, GEBEDEN** en **BRIEVEN**, naar het Fransch, door J. Witz. 12mo 270 pag. Kerkelijk Goedgekeurd *f* 0.60.

— **BIJ HET GRAF VAN MIJN VERLOSSER**, naar het Fransch, door J. J. BURGMEIJER, R. C. Priester. Kerkelijk Goedgekeurd. Vierde Druk *f* 0.10.

— **UITBOEZEMING TOT DEN GEKRUISIGDEN JESUS**, naar het Fransch door J. J. BURGMEIJER, R. C. Priester. Kerkelijk Goedgekeurd *f* 0.10.

— **HANDBOEKJE** bij het bezoeken der Kerk, wanneer het allerheiligste Sacrament ter aanbidding is uitgesteld; en verzuchtingen tot de H. Wonden; naar het Fransch door J. J. BURGMEIJER, R. C. Priester. Kerkelijk Goedgekeurd *f* 0.10. (2634)

VOLKS-ALMANAK

voor

Nederlandsche Katholieken 1853.

Sedert eenigen tijd is de Uitgever niet meer in de mogelijkheid geweest om te voldoen aan de vele vragen naar bovenstaanden Almanak, tot zijn leedwezen moest hij zeggen: *»Ik heb er niet meer, ze zijn uitverkocht.«* Intusschen is hij thans door toevallige omstandigheden, in de gelegenheid, om nog een klein getal te kunnen leveren. Die er dus nog van voorzien wil worden, melde zich aan bij den Uitgever.

C. L. VAN LANGENHUYSEN.

Boekhandelaren, die nog niet hebben opgegeven, het getal hunner Inteekenaren op den Tweeden Bundel, **NEDERLANDSCHE FEESTLIEDEREN**, voor de Heiligedagen van 't geheele jaar, met eene toemaat van Andere Stichtelijke Liedekens; woorden en melodien verzameld en bewerkt door Jos. ALB. en LAMB. JOANN. ALBERDINGK THIJM, in Tien of Twaalf Afleveringen, à 30 Cents, bevattende te zamen omstreeks 140 Liederen, gelieven zulks spoedig te doen, omdat er met het drukken een begin zal worden gemaakt en de oplaag daarnaar moet geregeld worden.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.